Ч. 124 Субота 4 (16) червня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Наперед дальше!

Наші читателі пригадують собі ту коротку звістку в нашій часописи про ту поголоску, яку пустили були декотрі ґазети, неприхильні розвоєви руского народу, про „Гуцульску Спілку промислову“ в Коломиї. Сказано було, що „Гуцульска Спілка“ банкротує і що незадовго вже приступить до лїквідациї. Показало ся однакож зараз, що ся поголоска була очевидно лиш із злоби розпущена, бо товариство се поробило було як раз кроки, щоби розширити свій круг дїланя. Що „Гуцульска Спілка“, котра попри дїла торговельні удержувала також і школу промислову, могла в дечім занедбати ся, се річ майже зовсім природна і нїкого би то не здивувало; однакож зле би було аж тогди, коли-б товариство не поробило нїяких кроків, щоби полїпшити свої дїла і повести їх на певнїйшу і ширшу дорогу. Що так не було, що „Гуцульска Спілка“ не залишила надати своїм дїлам певнїйший і ширший напрям, видимо із слїдуючого справозданя, яке оголосила управляюча Рада тої-ж спілки. В справозданю сїм каже ся:

Послїдними часами предприняла Рада управляюча „Гуцульскої Спілки промислової в Коломиї“ важні реформи для піднесеня і розширеня дїяльности того товариства. По кількох неустаючих засїданях Ради управляючої за прихильною помочию і порадою п. Василя Нагірного, директора „Народної Торговлї“ у Львові, упорядковано остаточно справи товариства на засїданю дня 24 мая с. р.

Передовсїм доповнено склад Ради управляючої в той спосіб, що на місце уступивших членів покликано провізорично аж до затвердженя найблизшими загальними зборами на членів Ради управляючої пп.: Василя Нагірного і дра Теофіля Окуневского з Городенки. Безпосереднє веденє дїл торговых товариства уладжено в подібний спосіб, як в „Народній Торговли“ у Львові. Установлено дирекцию яко орґан ведучий справи адмінїстрацийні і касові, в склад котрої увійшли пп.: Иосиф Тисовецкий, управитель „Народної Торговлї“ в Коломиї і Теодор Величко, купець в Коломиї; а дїловодство торгове і склепове поручено п. Ілярїонови Гарасимовичеви, котрий дістав такий сам круг дїланя, як управителї складів „Народної Торговлї“.

П. В. Нагірний оказав свою надзвичайну зичливість для нашого товариства і заявив готовість служити товариству всїми своїми адмінїстративними і торговельними відомостями. Рада управляюча користаючи з тої прихильности п. В. Нагірного, іменувала єго головним контрольором дїл товариства з рамени Ради управляючої, з правом контролюваня кождої хвилї всїх аґенд товариства, котрий то обовязок п. В. Нагірний ласкаво на себе приняв.

Послїдними часами почали були уменшувати ся зиски товариства і показав ся певний застій торговий. Причиною того були: по части за коштовна адмінїстрация, котра не відповідала закладовому капіталови, виносячому не много понад 1.000 зр., дальше тогідна пошесть холерична, котра вплинула дуже шкідливо на весь рух торговельний в Коломийщинї, — а в найбільшій части повстали непродуктивні для обороту торгового кошти з того, що товариство удержувало через 5 лїт школу промислову для робіт з дерева, в котру з зисків своїх вложило понад 1.000 зр., крім субвенций, які Видїл краєвий в послїдних двох лїтах удїлював, і датків деяких видїлів повітових.

В замін за такі жертви школа удержувана „Гуцульскою Спілкою промисловою“ причинила ся дуже а дуже много до піднесеня народного промислу, бо в ній за ті роки вибразувало ся в артистичнім столярстві і сницарстві орнаментальнім в стилю гуцульско-рускім понад 20 руских хлопців, котрі підчас своєї науки отримували навіть удержанє під товариства, — і школа тота стала ся завязком для правительственної школи промислової для виробів з дерева, котра тепер засновує ся в Коломиї.

Щоби направити дотеперішний стан, ограничено передовсїм видатки на адмінїстрацию і зменшено їх о 400 зр. річно, хотяй винаймлено инший догіднїйший в ринку склеп. А що школа промислова, нашим товариством удержувана, сего року звиває ся задля отвореня такої самої школи правительственної, то порішила Рада управляюча всю дїяльність звернути на склеп, закупно товарів, операциї торгові, при чім постановлено придбати на постійних доставців робіт столярских і сницарских бувших учеників нашої школи. Дальше постановлено увійти в звязь з народними продуцентами в тій цїли, щоби товариство окрім артикулів артистичних і збиткових взяло на себе правильну торговлю тими виробами промислу домашного, котрі служать до щоденного ужитку, а іменно виробами деревяними, ткацкими, гончарскими, шкіряними і т. д.

В виду того, що аґенди товариства мусять ся значно розширити, жертвував п. Іл Гара-

---

Матій Сандорф.

(Повість Юлїя Верна).

(Дальше).

Сарканїй розповів, що стало ся на старім триестиньскім кладовищи, як він зловив почтового голуба, як попала єму в руки шифрована карточка, з котрої він зробив собі відпис, та в який спосіб відшукав він дім того, до котрого ся карточка була писана. Додав ще до того, що Ціроне і він розвідали все, що від пятьох днів дїяло ся поза сим домом. Пісмя того сходить ся там що вечера кілька осіб, і то все одні і тоті самі; до дому входять они як лиш можна найосторожнїйше. Пустили вже кілька инших голубів, кілька назад прилетїло; одні з них летять на північ, другі вертають звідтам. Дверий стереже старий слуга, котрий нерадо їх кому небудь отвирає та все уважає, чи хто не надходить. Сарканїй і єго товариш мусїли з як найбільшою осторожностию брати ся до дїла, щоби не звернути на себе уваги того чоловіка. А мимо того побоюють ся, що він вже від кількох днїв має їх в підозріню.

Сіляс Торонталь почав вже з увагою слухати оповіданя Сарканього. В души розбирав вже, скілько правди може бути на тім, що він чує, а за що ручив колишний єго фактор, та в який спосіб думає він витягнути з того якийсь зиск для себе.

Коли Сарканїй скінчив оповідати і ще раз запевнив, що то розходить ся о якийсь заговір против держави, та що з викритої тайни можна би мати якийсь зиск, зважив ся банкір поставити єму такі питаня:

— А деж стоїть той дім?

— То єсть число 89 при алеї Акведотто.

— Чий же він?

— Якогось угорского шляхтича.

— А як він називає ся?

— Володислав Затмар.

— Хто-ж тоті люди, що туди заходять?

— Два з них то також з походженя Мадяри.

— Перший...?

— То тутешний професор, Стефан Баторий.

— А другий?

— Ґраф Матій Сандорф.

Коли Торонталь почув се імя, то аж троха задрожав, бо то було для него несподіванкою, а Сарканїй добре то добачив. Єму і не трудно було довідати ся про ті три імена: він пішов був слїдом за Стефаном Баторим, коли тот вертав до своєї хати при корзї Стадіона, а за ґрафом Сандорфом слїдив, коли той вертав до готелю Дельорм.

— Видите, Сілясе Торонталю, що я зважив ся сказати вам навіть імена тих людий, то чей вже не будете гадати, що я хочу бавити ся з вами в піжмурки.

— Коли-ж бо то все ще нїчого певного — сказав на то банкір, котрий хотїв ще щось більше довідати ся, заким би зобовязав ся до чогось.

— Ще нїчого певного? — спитав Сарканїй.

— А вже-ж, що так. Не маєте преці анї слїду якогось очевидного доказу на то.

— А се що?

Торонталь взяв в свої руки відпис шифрованої карточки та став єї оглядати з великою цїкавостию. Але з тих загадочних слїв не міг він нїчого довідати ся, а доказу на то не було нїякого, що они мають дїйстно ту велику важність, о якій набалакав Сарканїй. Цїла історія могла єго лиш о стілько інтересувати, що в нїй було і імя ґрафа Сандорфа, єго знакомого, котрого становище супротив него могло єго трохи непокоїти, скоро би він зажадав від него сейчас виплати зложених в єго банку гроший.

— Ну, нехай, — сказав він наконець — я все таки стою при тім, що цїла ся справа не дає доси нїякої певности.

— Менї здає ся противно, що нема яснїйшої справи, як ся — відповів Сарканїй, котрого становище банкіра зовсїм не налякало.

— А чи ви відчитали ту карточку?

— Ще нї, але я єї відшифрую, скоро прийде час на то.

— Та як?

— Я вже заходив ся з такими річами, як і з многими иншими, а мої руки відшифрували вже не одну депешу. Я вже добре приглядав ся сїй депеші і прийшов до того переконa-

симович весь свій час і всї свої сили посвятити справам економічним взагалі, а ділам торговим „Гуцульскої Спілки“ в особенности, — в наслїдок чого заявив він перед Радою управляючою, що усуває ся від публичної акциї політичної.

Предприняті радою управляючою реформи і постанови одушевили ширший круг прихильників „Гуцульскої Спілки промислової“ і сейчас многі поскладали значнїйші суми на цїли розширеня аґенд товариства, іменно пп.: Василь Нагірний 50 зр., Павло Ільницкий 50 зр., др. Теофиль Окуневский 100 зр., др. Северин Данилович 100 зр., о. Николай Лепкий 14 зр., Кароль Глуховский 21 зр., Валериян Крицїньский 20 зр., а многі приобіцяли прийти також в поміч трохи пізнїйше.

Галицке акцийне Товариство торговельне у Львові зробило в „Гуцульскій Спілцї“ дуже значні замовленя на сезон виставовий і уділило значнїйшу квоту на задаток. А навіть банк краєвий прийшов товариству в поміч низькопроцентовою позичкою в квоті 500 зр. на закупно товарів.

Загальні збори товариства відбудуть ся в липни с. р.

Стілько подає до відомости справоздане управляючої Ради. „Гуцульска Спілка“ сповнила вже часть своєї задачі заснованєм школи промислової і коли-б вже не що більше, то вже то само, що она все-таки виховала понад 20 руских хлопцїв, специялїстів у виробах гуцульских, то заслуга єї була би вже велика, бо по при тих 20 фахових промисловцїв моглоби вже поволи, при сприяючих обставинах навіть і без школи промислової, виобразувати ще більше число таких же самих промисловцїв. Тепер же зробила „Гуцульска Спілка“ знову дальше крок наперед і тут жде єї велика задача, бо отвирає ся їй широке поле діланя. Она обнимає тепер рішучо посередництво межи продуцентами виробів промислових і тими, що їх зужиткову-вують, а специяльність єї — вироби промислу домашного. Наколи-б „Гуцульскій Спілцї“ удало ся сконцентрувати в своїх руках лиш самі гуцульскі вироби з дерева та вироби гончарскі, то значінє єї стало би вже дуже велике. Торговля гуцульскими виробами з дерева ішла давнїйше по цїлім Покутю і Поділю аж до самої границї; вели єї таки самі Гуцули в примітивний спосіб за обмін.

Пізнїйше взяли були сю торговлю в свої руки жиди і робили на нїй добрі інтереси, а по части ще й роблять. Так само було і з виробами гончарскими. Коломийскі вироби гончарскі були скрізь в Коломийщинї і на Поділю улюблені і славні з своєї доброти а коломийскі гончарі, такі Клюсики та Будзиновскі, славили ся своїми богатствами, яких доробили ся на гончарстві. На гончарстві збивав гроші не один жид коломийский, аж доки та безмежна експльоатация не убила сего промислу так, що єго і до нинї школа гончарска в Коломиї не змогла ще поставити на ноги. Тут жде задача „Гуцульску Спілку“; коло неї повинні ґрупувати ся коломийскі гончарі, а она сполучившись з ними через посередництво, змогла би і сама стануть кріпко і поставити коломийских гончарів на ноги. В отсих двох напрямах жде „Гуцульску Спілку“ велика але й красна задача. Ідучи слїдами давної торговлї повинна би она з своїми товарами навідувати ся правильно в певних порах року до таких міст як: Залїщики, Городенка, Улашківцї та Чортків а хоч би навіть Гусятин і Борщів; не повинна також забувати і на Юра у Львові та на Петра в Чернівцях а тогди певно зробила би своїм товарам широкий розголос в цїлій східній части нашого краю. Знаючи меткість і великі здібности торговельні теперішного управителя „Гуцульскої Спілки“ п. Іляріона Гарасимовича, не сумнїваємо ся, що він зуміє дати відповідний напрям розпочатому дїлу і для того желаємо із щирого серця: Щасть Боже, наперед дальше!

Справи краєві.

(Підвисшенє державної дотациї на стипендиї для кандидатів на учителїв народних шкіл. — Справа поліпшеня материяльного биту церковних дяків).

На засїданю дня 16 лютого с. р., Сойм підвисшив краєву субвенцию на стипендиї для кандидатів і кандидаток на учителїв шкіл народних з суми 60.000 зр. на 90 тисяч зр., а також візвано Правительство резолюцією, щоби підвисшив державну запомогу на субвенциї для учеників мужеских семинарий учительских. П. Мінїстер просьвіти приняв до відомости сї ухвали і заявив, що держава від р. 1895 підвисшить для Галичини згадану запомогу на 17.000 зр.

Звістно, що на послїдній сесиї ухвалив Сойм розслїдити в порозуміню з гр. кат. Ординариятами петициї дяківских товариств епархій перемиської і станїславівскої, щоб для поправи биту дяків змінено закон конкуренцийний з р. 1866. Отже Видїл краєвий порозумів ся з всїми трема Ординариятами і просив їх о висказанє своєї гадки в тій справі, а іменно, з яких жерел і на якій підставі покриває ся тепер дотация дяків; чи та дотация тепер за мала, як єї управильнити або підвисшити. Коли би до того треба змінити закон конкуренцийний, то Ординарияти мають дати Видїлови проект такої зміни та при тім зважати на се, які тягарі мала би конкуренция парафіяльна по тій зміні.

Перегляд полїтичний.

Вчера відбувала ся у ґр. Алядара Андрасого конференция маґнатів в справі закона о цивільних супружествах. На конференциї явили ся многі члени палати панів з опозицийного табору і мінїстри Векерле та Сілядій. Конференция не довела до нїчого, бо часть маґнатів ставила рішучу опозицию. Друга часть предкладала деякі зміни, але мін. Векерле заявив, що не думає робити нїяких змін в законї, завізвав однакож опозицию, щоби она, коли хоче, предложила які конкретні жаданя.

Росийский наслїдник престола відложив свою подорож до Анґлїї до слїдуючого тиждня. По єго виїздї поїде цар до Борок на посьвяченє соборної церкви, побудованої там на спомин єго виратованя. До Петербурга має приїхати в перших днях перский шах і перебуде там через кілька недїль.

Сербский король Александер має виїхати до Константинополя. Султан висилає по него окреме посольство і свій яхт ґалевий „Султанїє“ до Солуня, котрий має там прибути 18 с. м. Гостина короля в Константинополи потреває чотири до пять днїв. Вість, будь-то би король мав поступити з Константинополя до Атин, Риму, Парижа, Берлина і Відня та оглянутись собі за подругою житя, єсть зовсїм безосновна.

ня, що ключ до неї не опирає ся анї на числах, анї на умовленій азбуцї, котра би кождій букві надавала инше значінє, як она дїйстно має. В сім письмі значить буква s також s, а буква p так само p, але сї букви писані в такім порядку по собі, що їх можна відчитати лиш при помочи решітки.

Знаємо вже, що Сарканій не ошибав ся. До написаня сеї карточки ужито згаданого на послїдку способу. Знаємо також, що задля того самого й трудно було відчитати, що там написано.

— Не перечу, що може й правду кажете — сказав на то банкір — але без решітки годі буде письмо прочитати.

— Покаже ся.

— А деж роздобудете собі решітки?

— Ще не знаю — відповів на то Сарканій — але я вже єї десь собі роздобуду, будьте певні.

— На правду? Я на вашім місци, Сарканій, не завдавав би собі так великого труду.

— А я завдам собі всякого труду.

— Та на що вам то придасть ся? Я би вдоволив ся тим, що дав би знати полїциї та віддав би їй отсю карточку.

— Тай я їй скажу, але не лиш на сам здогад — відповів на то Сарканій холодно. Заким губи отворю, мушу мати дїйстні докази, і то зовсїм певні. Менї видить ся, що я опаную весь той заговір і буду з него мати зиски, з котрих половину вам предкладаю. А хто знає впрочім, чи не лїпше буде порозуміти ся з заговірниками, як доносити о них полїциї.

Така бесїда не була для Торонталя несподїванкою. Він знав, до чого той інтелїґентний а безбожний Сарканій готов був взяти ся. Коли він важив ся так говорити перед триєстиньским банкіром, то він знав, що Сілясеви Торонталеви можна робити всякі предложеня, бо єго совість була дуже податлива і давала ся нагнути до всїлякого дїла. Сарканій знав єго преці вже від довшого часу а крім того мав певну причину здогадувати ся, що положенє банку від недавного часу не було зовсїм ясне. Хиба-ж виявленє тайни заговору і використанє єго не могло би причинити ся до поправи інтересів банкіра? Сарканій так припускав і на підставі того робив свої предложеня.

Сіляс Торонталь зі своєї сторони хотїв удавати перед колишним своїм фактором з Тріполїсу неприступного. Коли дїйстно лагодив ся якийсь заговір против австрийского правительства, котрого виновників, Сарканій, як казав, відкрив, то він би був послїдним, що допустив би до него. Той дім Володислава Затмара, де відбували ся тайні наради, та шифрована карточка, та величезна сума, яку зложив у него ґраф Сандорф, а котра мала бути готова кождої хвилї — то все виглядало дїйстно на щось підозріного. Могло дуже легко бути, що Сарканій добре зміркував, як стоїть дїло. Але банкір хотїв поки що ще більше довідати ся і зміркувати насамперед, яку ролю грає єго противник, а відтак аж піддати ся єму. Він волів длятого відповісти з рівнодушною міною:

— А коли відчитаєте карточку — припустивши, що вам то взагалї удасть ся — то побачите, що то розходить ся лиш о приватні інтереси без нїякого значіня, з котрих остаточно не буде зовсїм нїякого хісна нї вам, нї менї.

— Нї, — відповів Сарканій тоном найглубшого пересьвідченя, — нї! Я впав на слїд дуже небезпечного заговору, заговору, котрий роблять високопоставлені особи, та мушу сказати, пане Сілясе Торонталю, що ви так само о тім не сумнїваєте ся, як і я.

— Ну, так, що-ж хочете від мене?

Сарканій встав і сказав трохи тихим голосом, дивлячись при тім банкірови просто в очи:

— То, що я хочу — а то слово вимовив він з вагою — єсть: Я хочу як найскорше винайти якийсь спосіб, щоби виробити собі приступ до дому ґрафа Затмара, а відтак вже буду старати ся позискати собі єго довіре. А коли вже раз там буду, де мене нїхто не знає, то мушу шукати нагоди, щоби дїстати в свої руки решітку, при помочи котрої відчитаю депешу, а тогди зроблю з неї як лиш можна найлїпший ужиток в нашім інтересї.

— В нашім інтересї? — повторив Торонталь. — Длячого-ж вам захотїло ся конче і мене втягнути до сеї справи?

— Длятого, бо то оплатить ся і будете мати з того великий зиск.

— Коли-ж так, то чому ви самі до того не берете ся?

— Бо менї потреба вашої помочи.

— Скажіть то яснїйше.

— Щоби дійти до цїли, на то треба менї часу. Час — то гроші, а у мене вже їх як-раз нема.

— Ваше конто вже у мене, як знаєте, скінчило ся.

— Нехай, то зачнемо на ново.

— Та що-ж я на тім зароблю?

— А от що: З тих трох мужів, про котрих я вам сказав, не має двох, ґраф Затмар і Стефан Баторий, нїякого майна, але за то третий — богач великий. Єго маєтність в Семигороді величезна. Ви чей то знаєте, що коли властителя таких маєтностий зловлять яко заговірника і засудять, то звичайно забирають

Новинки.

Львів дня 15 червня.

— **Іменованя.** Міністерство торговлі іменунувало практикантів почтових: Антона Фалїо в Сараєві, Кароля Петриковского у Львові, Гната Карча в Тернополи, Конст. Кремїньского, Корнила Ключиньского, Еміля Вонша і Ів. Косюлиньского у Львові, Ів. Муховича в Кракові, Станїслава Аркусевича і Здислава Ридуникевича у Львові, Фортуната Вахаля в Кракові, Луку Курмановича і Германа Вайнштайна у Львові, Гната Балицкого в Станїславові, Северина Кульчицкого і Юл. Ґенбаровича у Львові, Станїслава Федаша в Жовкви і Николая Купского в Станїславові; дальше експедиторів почтових: Ів. Лашкевича і Адольфа Фріча у Львові, Івана Сваричевского в Станїславові, Пейсаха Горовица і Франца Гашку у Львові — асистентами почтовими, а Дирекция почт і телеграфів призначила: Вайнштайна до Тернополя, Кульчицкого до Ясла і Ґенбаровича до Сокаля полишаючи прочих новоіменованих асистентів в дотеперішнім службовім місци.

— **Наслїдником Більрота** на катедрі хирургії при університетї віденьскім іменований др. Кароль Гуссенбавер, професор прагского університету.

— **Іспит зрілости** в перемискій ґімназиї зложили: Шулим Ґотліб, Аббе Кефер, Тадей Литвинович (всї три з відзн.) Зрілими признані: Людвик Бавмфельд, Юрий Ґенеьорский, Віктор Галачиньский, Вол. Гендріх, Ів. Кендзерский; Стан. Кроковский, Едвард Незабитовский, Мих. Осідач, Брон. Пакликовский, Мариян Романовский, Ом. Розенбах, Ів. Рутковский, Саля Зоненштраль, Ізак Тенцер, Юлїй Уейский, Ів. Уруский, Брон. Зборовский і Тадей Жебрацкий. Зголосило ся всїх 29, а іспит зложило 22 учеників, 3 одержали поправки, прочі відпали.

— **Наук. тов. ім. Шевченка.** На 8-ім засїданю секциї фільольоґічної рішено між иншим на внесене проф. В. Коцовского просити наші монастирі василиянські, щоби позволили описати свої архіви, старинні рукописи і книжки для зладженя катальоґів; або щоби самі отцї-монахи зволили тим заняти ся та прислали спис тих річий товариству. О те саме рішено просити і все духовеньство. Відозва буде поміщена в часописах.— На 9-ім засїданю фільольоґічної секциї дня 1 червня здавав директор сеї секциї, проф. др. Ом. Огоновский справу з працї Ол. Кониського, під заг. „Парубочий вік Т. Шевченка до визволу его з кріпацтва (1829—1838)". Праця ся есть своїм змістом знаменита; материяли, подані Чалим, відтак материяли з дневника Тарасового і автобіографічної повісти „Художник" використав вп. автор вповні і уложив дуже добре. По бажаню Киевлян, заявленому голові товариства, порішила секция помістити сю працю на передї четвертого тому „Записок". Порішено також видруковати материяли до „Словаря гуцульского" зібрані о. М. Моссорою з Поручина, і упрошено проф. Ів. Верхратского, щоби заняв ся їх впорядкованем.

— **Знижене цїни папіросів** „Каліф" Від нинї знижено цїну папіросів „Каліф" з півтора крейцара на 1 кр. за штуку. Ті папіроси будуть продавати ся від тепер під назвою „Спорт."

— **Снїги в червню.** Маємо вже половину червня а холод такий, як в перших днях весни. Та й не диво, коли зі всїх сторін доносять о снїгах. Оногди падав снїг в новім Пештї і коло Ракош-Пальоти. Так само упали великі снїги в північній Угорщинї в горах. Із Стириї доносять так само про великі снїги. Гора замкова в Ґрацу представляла оногди серед лїтної зелени в долинї правдиво зимовий вид, бо вкрила ся була цїла снїгом. Так само покриті снїгом гори по обох боках долини над рікою Мурою. Снїги упали так само в Тироли і Зальцбурзї та в Країнї. В декотрих сторонах Швайцариї упали навіть дуже великі снїги; в Інтерлякен и. ир. вкривав вже від кількох днів дахи всїх домів груба на 10 центиметрів верства снїгу а цїла околиця виглядає як би серед глубокої зими.

— **Довгий вік.** У Відни жиє Андрій Шпацірер, бувший вояк — Дайчмайстер. Він має тепер 101 лїт і чує ся ще зовсїм здоровим. Ходить що недїлї на довші проходи і з внуком заходить нераз до гостинниць на вино. Шпацірер жиє дуже скромно. За хату, сьвітло, опал і послугу платить лише 7 зр. Коли его питано ся, кілько ще лїт бажав би жити, він сказав, що ще так з двайцять років радо побув би на сьвітї. Сего року в замку цїсарскім при умиваню ніг, до сего старця, найдавнїйшого Дайчмайстра, мав сам Цїсар довшу промову.

— **Чому при позіваню** закривають губу рукою? Сей звичай, впрочім похвальний, що люди закривають рот рукою, коли позівають, настав дуже давно, але не з причин товариских. Тому з пятьсот лїт вірили люди в забобон, що отвореною губою може влетїти в чоловіка чорт, котрий в серединї, розумієся, не буде дармо сидїти. Коли чорт за довго ждав на добровільне позіване, то приневолив чоловіка позівати і в відповідній хвили скакав в рот. Отже щоби такого непрошеного і на кождий случай немилого гостя не пролигнути на свою біду, люди робили хрест перед ротом, коли позівали, і так чорта проганяли. Селяни в Іспанії і Італії ще доси заховують сей звичай, а инші люди тілько засланюють рот рукою. У нас з тих самих причин хрестять нераз воду, коли пють, бо той — шоб не снив ся! — може і в водї сховати ся!

— **Межи двома столицями над Дунаєм.** Давнїйше було можна почути, що холера взяла ся звідси, що воздух над рікою Амазонкою в полудневій Америцї був зараженний від множества трупів, які тамошні дикі Індияни після стародавного звичаю пускали на воду. Коли-б то була правда, то хиба Дунай межи Віднем а Будапештом був би головним осїдком холери в Европі, а специяльно в нашій державі. Показало ся случайно, що на сїм просторі ріки лежать сотки трупів, котрих вода викинула в луги на беріг і нїкому навіть не приходить на гадку не приходить, щоби ті трупи похоронити. Дуже часто можна читати у віденьских ґазетах, що хтось случайно утопив ся в Дунаю або й сам шукав там смерти. Родина погибшого хотїла нераз відшукати трупа і платила за відшукане навіть досить значну суму, — та дармо; трупа не можна було віднайти, бо ему справили похорон очевидно пси або свинї на Угорщинї. Кілька днїв тому назад їздив якийсь п. Бах з Прешбурґа умисно на то наймленим кораблем шукати за утопившим ся в Дунаю своїм вихованком малим хлопцем. То що він бачив над Дунаєм і що ему там розказували люди, то аж страх згадувати. Він сам стрічав на берегах ріки в лозах богато трупів, котрі там лежали вже по кілька недїль; з декотрих були вже лиш кости пообгризані псами, а один корабельник розказував ему, що він сам за кілька лїт витягнув вже з води кількасот трупів і зложив їх в лугах „на купу". Сусїдній громадї бояв ся він давати знати, бо були би его побили, позаяк па громаду припали би були кошти похорону. В сусїдних селах розказувано Бахови, що пси ходять правильно над ріку на жир, а один пастух оповідав, що навіть і свинї в тамошних сторонах так вже навикли живити ся трупами, що він їх не в силї удержати, скоро они де завітрять трупа. Одного разу мусїв він закопати трупа якоїсь старшої вже жінки, бо свинї его їли, але то не помогло нїчого, бо незадовго опісля свинї знов его вирили. В однім місци стрітив Бахо сам стадо псів коло кількох трупів. Красні порядки в цивілїзованім сьвітї!

ему его маетність, а тогди більша часть з неї припадає тим, що викрили заговір і дали о нім знати.... Ви і я, Сіляс Торонталю, подїлимо ся тогди.

Сарканїй замовк. Банкір не відповідав нїчого. Він роздумував над тим, чого жадано від него для переведеня сего дїла. Він не був з тих, що то готові особисто мішати ся до таких предприємств; але він міркував то, що его аґент зовсїм здібний до того, щоби за себе і за него робити. Коли-б він рішив ся взяти участь в сїм тайнім предприємстві, то мусїв би старати ся звязати якоюсь умовою того, котрий гонив лиш за своїм зиском, а дозваляв рівночасно і єму поза собою скривати ся.... Але все-таки не міг якось зважити ся. А по правдї сказавши, що міг він стратити? В сїй поганій справі не виявив би его нїхто, за то заробив би він богато, дуже богато, бо скріпив би положене свого банку.

— Ну, що ви на то! — напирав Сарканїй.

— Нї, не хочу, — відповів Сіляс Торонталь; єму передовсїм стало легко від того, що буде мати такого союзника, а радше сказавши, такого співвиновника, як Сарканїй.

— Отже ви не пристаєте на моє предложене.

— Так, не пристаю! Впрочім не хочесь менї вірити, що ваші здогади успішно закінчать ся.

— Попамятаєте-ж ви мене! — відозвав ся Сарканїй з погрозою, і вже дав собі тепер волю.

— Я вас попамятаю? А то длячого?

— Длятого, що я знаю деякі ваші дїла.

— Виноси ся звідси! — крикнув банкір.

— Я вже дам собі з вами раду!

— Виноси ся!

В сїй хвили запукав хтось злегка до дверий. Підчас коли Сарканїй кинув ся чим скорше до вікна, отворили ся двері і слуга дав голосно знати:

— Ґраф Сандорф велить спитати, чи зволите его приймити.

Сказавши то слуга вийшов.

— Ґраф Сандорф? — відозвав ся Сарканїй.

Банкіра вразило то дуже немило, що Сарканїй буде знати о тім гостині, з другого же боку міркував вже, що з того несподїваного зявленя ся ґрафа буде ще мати великі клопоти.

— Чого тут хоче ґраф Санфорф? — спитав Сарканїй очевидно як би на глум. — То ви стоїте в звязи з заговірниками в домі Затмара? Отже то я звернув ся до одного з них?!

— Ідїть собі раз звідси!

— Нї, Сіляс Торонталю, не піду; мушу насамперед знати, чого прийшов ґраф до вас.

Ледви що Сарканїй вимовив ті слова, як і зараз скочив до сусїдної компати і лиш занавіса над дверми затрясла ся за ним.

Сіляс Торонталь хотїв вже когось закликати, щоби викинув Сарканього з его дому, але відтак надумав ся инакше:

— Нї, може лїпше — сказав собі в души— нехай Сарканїй чує, о що тут розходить ся.

Банкір задзвонив на слугу і велів єму запросити зараз ґрафа Сандорфа.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 15 червня. В Кіцмани на Буковинї було від 1 до 7 с. м. пять випадків занедужаня на холеру, з котрих один закінчив ся смертию.

Рим 15 червня. Сонїно іменований мінїстром скарбу, Боселлї — фінансів, Бараццуолї — рільництва; прочі мінїстри потверджені на ново.

Лондон 15 червня. В палатї послів заявив Ґрей, що Туреччина не надїслала ще протесту в справі „посесиї" в Суданї.

Лондон 15 червня. В Гонґ-Конґ вибухла пошесть, на котру згинуло доси 1700 Хінцїв. Пошесть вже слабне.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

Л. І. Патрах в Стрию
в Галичині

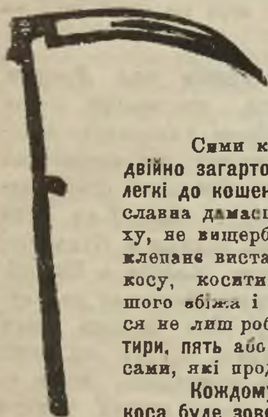

Коси з маркою січкарня
в англійскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно легко косити. Они по, двійно загартовані ріжуть остро, остають ся довго острими легкі до кошеня і такі гнучкі, як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценска сталь. Они перетинають зелізну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днів. А виостривши раз таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустій шого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене, і то о чотири, пять або шість разів в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсім така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разі переміняю косу 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слідуючій ціні.

Довг. ціл к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115 цтм.
Ціна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00 зр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5 кос

Мармуровий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	в кінци звичайні брусики мармор.
Ціна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблизшою почтою лише за готівку або посліплатою.

Пересторога перед обманцями! Сего року, 1894, зголосило ся в Галичині много фирм, що розсилають тандитні коси і друкують фалшовані похвальні листи в циркулярах, котрі розсилають. В цілім циркуляри ані одного слова правди! Хотять когось ошукати. Поважані Панове, не дайте ошукувати ся! Як найбільше упевнене даю, що ґваранцию таку як я даю, не дає жадна инша фирма — бо я нехочу нікого ошукати. Правдиві коси лиш ті, на котрих вибита фирма L. J. Patrach в Стрию.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цілу. 29

При десятьох косах даю 11ту і один брусик — при 30, 4 коси і 4 брусики дармо.

Віденьскі льоси по 1 корoні | **Тягнене вже 12 липня**

5 головних виграних по 10.000 корон

60 **Льоси поручають:**

М. Йонаш, Кіц і Штофф, Шелленберґ і Крайзер.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

всякі ефекти і монети

по курсі деннім найдокладнійшім, не числячи жадної провізні

Яко добру і певну льокацію поручає:

$4\frac{1}{2}\%$ листи гіпотечні
5% листи гіпотечні премiовані
5% листи гіпотечні без премиї
$4\frac{1}{2}\%$ листи Тов. кредитового земс.
$4\frac{1}{2}\%$ листи Банку краєвого
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку краєву галицку
4% пожичку пропінацийну галицку
5% „ „ буковиньску
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорской желізної дороги державної
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінацийну угорску

4% угорскі Облигациї индемнізацийні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цінах найкористнійших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученєм коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 40

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплєтні уряджeня для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для **Галичини і Буковини**

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплєтні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.